

INFORMATIEBRIEF DYSLEXIE

CNS basisschool Louise de Coligny

Deze informatiebrief is bedoeld voor ouders wiens kind leesproblemen heeft en via ons 'Protocol leesproblemen en dyslexie' mogelijk in aanmerking komt voor vergoede dyslexiezorg. Bovendien beschrijft deze informatiebrief de mogelijke dispenserende en compenserende maatregelen in onze begeleiding nadat een dyslexieverklaring is afgegeven.

Versie: 28-11-2025

Inhoud

1. Wat is dyslexie?
2. Wat zijn referentieniveaus?
3. Onze visie: vroegtijdig en planmatig
4. Hoe signaleren we?
5. Zorgniveaus binnen het dyslexieprotocol
6. Aanvraag dyslexie-onderzoek en vergoede dyslexiezorg
7. Periode tijdens/na de dyslexiebehandeling
8. Leestips voor thuis
9. Bijlage: Stroomschema Dyslexieprotocol
10. Bijlage: Afsprakenformulier individuele aanpassingen i.v.m. dyslexie

1. Wat is dyslexie?

Op onze school gaan we uit van de definitie van de stichting dyslexie Nederland (2016):

'Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, dat niet het gevolg is van omgevingsfactoren en/of een lichamelijke, neurologische of algemene verstandelijke beperking.'

2. Wat zijn referentieniveaus?

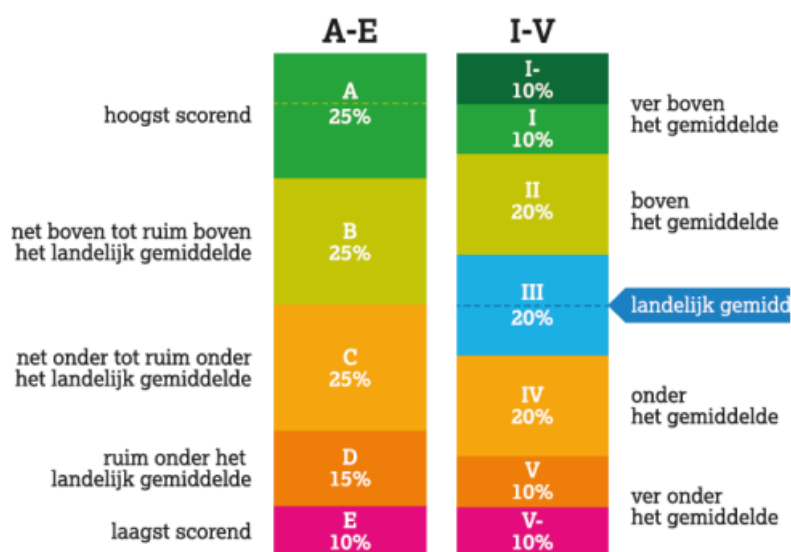
In het onderwijs werken we met referentieniveaus. Voor het vak lezen hanteren de Nederlandse basisscholen twee niveaus: 1F en 2F. Op de Louise kunnen ál onze leerlingen (100%) aan het einde van groep 8 minimaal het niveau van functionele geletterdheid (1F) behalen. Dit is het niveau waarmee je je op het gebied van lezen kan redden in de Nederlandse samenleving. Leerlingen kunnen dan eenvoudige zakelijke teksten lezen over alledaagse onderwerpen en over onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld. Daarnaast kunnen de leerlingen fictieteksten belevend lezen. Wanneer leerlingen óók niveau 2F behalen, kunnen zij complexere teksten begrijpen en teksten die wat verder van de belevingswereld afstaat. Uitgaande van onze populatie zou 85% van de Louise-leerlingen dit leesniveau moeten kunnen halen als zij de school verlaten. Afgelopen jaren hebben we hieraan bij de CITO-Doorstroomtoets ruimschoots voldaan: 88,9% (2024) en 93% (2025).

3. Onze visie: vroegtijdig en planmatig

Goed kunnen lezen is van groot belang. Als een leerling dreigt achter te raken op het gebied van lezen, kan dit hem of haar belemmeren in het opdoen van kennis. Daarom willen we op de Louise leesmoelijkheden vroegtijdig signaleren, dit kan al in de kleuterperiode. Door risicolezers al in de onderbouwgroepen goed te volgen en intensief en planmatig te begeleiden, kunnen leesproblemen voor een belangrijk deel worden voorkomen. Mocht blijken dat er na alle preventieve interventies onvoldoende verbetering is te zien t.a.v. de lees- en/of spellingsproblemen, dan is het vanaf halverwege groep 4 mogelijk een aanvraag bij de gemeente te doen voor een traject vergoede dyslexiezorg. Mogelijk kan dyslexie worden vastgesteld en externe vergoede dyslexie-behandeling worden gestart. We laten ons leiden door het 'Protocol leesproblemen en dyslexie' uitgegeven door het Expertisecentrum Nederlands.

4. Hoe signaleren we?

- Tijdens het entreegesprek bij de start van de loopbaan, vragen we naar mogelijke leesmoelijkheden in de familie. Dyslexie is voor een deel erfelijk. Dat wil zeggen dat de kans groter is dat een kind dyslexie heeft als één van de ouders dyslexie heeft. Kinderen van wie één van de ouders dyslexie heeft, hebben een vier keer grotere kans om dyslexie te ontwikkelen dan kinderen van wie de ouders geen dyslexie hebben.
- Bij alle kinderen in groep 2 observeren we de ontluikende geletterdheid. Twee keer per jaar (september/februari) brengen we in beeld hoe de voortgang verloopt op het fonemisch bewustzijn en de letterkennis. Wanneer we merken dat kinderen moeite hebben met de leesvoorwaarden krijgen zij extra leesbegeleiding. Omdat het hier jonge kinderen betreft is deze leesbegeleiding spelenderwijs. Ook kan het digitale preventieprogramma Bouw! worden in gezet. Als ouders wordt u geïnformeerd wanneer uw kind extra leesbegeleiding in de klas krijgt en ontvangt u extra informatie over het werken met Bouw! aangezien er bij dit programma ook een inspanning van thuis nodig is.
- Bij alle kinderen in groep 3 tot en met 8 nemen we twee keer per jaar (januari/juni) de Drie Minuten Toets (DMT) Redzaamheid van Luc Koning af. Bij leerlingen die bij deze toets óp of onder de redzaamheidslijn lezen (of bij kenmerken van dyslexie), nemen we vervolgens ook de Cito DMT af. DMT staat voor Drie-Minuten-Toets waarbij de leerlingen in 3x1 minuut zo veel mogelijk woorden lezen. Leerlingen die bij de Cito DMT op het laagste niveau scoren (V-E), gaan deelnemen aan het dyslexieprotocol. Bij leerlingen in het dyslexieprotocol worden de leesvorderingen tussentijds twee keer extra getoetst om de handelingsplannen te evalueren.

Bron: Dyslexieteam SWV PO

5. Zorgniveaus Binnen het dyslexieprotocol

Binnen het 'Protocol leesproblemen en dyslexie' worden drie zorgniveaus onderscheiden. In de bijlage vindt u een stroomschema waarin zichtbaar wordt hoe deze op de Louise worden ingevuld. U wordt door de leerkracht van uw kind door middel van de oudergesprekken op de hoogte gehouden van waar uw kind zich bevindt. We horen graag van kinderen en ouders hoe zij de extra leesbegeleiding ervaren en wat er nodig is om een goede leesmotivatie te behouden.

Zorgniveau 1:

Goed lees- en spellingsonderwijs door doelgericht te werken, het geven van effectieve instructie en voldoende leestijd. De leerkracht weet om te gaan met de verschillen tussen kinderen, biedt een stimulerende omgeving en werkt met een doorgaande lijn.

Leerlingen worden nauwkeurig gevolgd.

Alle risicolezers in groep 2 krijgen vanaf de start van groep 3 een uur extra leestijd per week, onder begeleiding van de leerkracht, en/of zij doen mee met het leesinterventieprogramma Bouw!

Zorgniveau 2:

Alle leerlingen met een V-D score en een IV-score doen mee met zorgniveau 2.

De leerkracht geeft, naast de reguliere leeslessen, vier maal 15 minuten (of drie maal 20 minuten) per week extra lees- en/of spellingbegeleiding. Dit gebeurt tijdens het dagelijks leeskwartier en/of in de bloktijd binnen de groep.

- Tijdens deze extra leertijd, worden teksten en woorden uit de Pravoo map gelezen, ter aanvulling op de leeslessen van de technisch leesmethode of pre-teaching van begrijpend lezen.
- De leerkracht zorgt ervoor dat de leerlingen die meedoen met zorgniveau 2 tijdens het leeskwartier, op een ander moment nog voldoende stilleestijd krijgen.

Leerlingen die meerdere keren een IV-C score halen, kunnen na overleg met de KC'er weer meedoen met zorgniveau 1.

Zorgniveau 3:

Zorgniveau 3 bestaat uit een uur extra leesbegeleiding per week buiten de groep, bóvenop het uur extra lezen in de groep (zorgniveau 2). We noemen dit gestapelde zorg.

Gedurende 10-12 weken lezen kinderen in een klein groepje van max. 4 leerlingen. Dit wordt begeleid door een extra leerkracht of door een onderwijsassistent, onder supervisie van de KC'er.

We gebruiken hiervoor de methodiek van het Ralphilezen.

6. Aanvraag vergoede dyslexiezorg

Voorafgaand aan een aanvraag tot vergoede dyslexiezorg doorlopen we een heel proces. Dit proces is terug te vinden in het stroomschema op bladzijde 6. We doorlopen dit proces stap voor stap, in nauw overleg met de ouders. Hoewel we ervan uitgaan dat ouders het belang zien van deze intensieve begeleiding, checkt de leerkracht gedurende het proces of ouders hier achter kunnen staan en wat zij nodig hebben om ook thuis te blijven ondersteunen.

Om in aanmerking te komen voor onderzoek en vergoede dyslexiezorg moet er aan bepaalde eisen worden voldaan:

- De leerling heeft tweemaal een periode van 10-12 weken meegedaan op zorgniveau 2
- De leerling heeft tweemaal een periode van 10-12 weken meegedaan op zorgniveau 2 en 3 én:
- De leerling heeft op drie officiële meetmomenten (januari en juni) een DMT V-E-score behaald hebben voor Cito DMT

Als er aan deze eisen wordt voldaan, kan de school een aanvraag doen voor onderzoek en vergoede dyslexiezorg. Deze aanvraag doet de school bij de gemeente, waarbij er een dyslexiedossier opgestuurd wordt. Aan ouders wordt gevraagd om te tekenen voor de uitwisseling van de gegevens. Het dossier wordt door de gemeente bekeken om te zien of er aan de eisen voldaan wordt. Wanneer dit het geval is, geeft de gemeente een beschikking af. Hierna kan het onderzoek door de aanbieder van de dyslexiezorg gestart worden. Wanneer er tijdens dit onderzoek dyslexie wordt vastgesteld, zal het kind begeleiding krijgen. Het tijdspad dyslexieprotocol is op dat moment op school doorlopen. We blijven leerlingen met leesproblemen natuurlijk extra ondersteunen. Na het doorlopen van het dyslexieprotocol gaan de leerlingen weer in zorgniveau 2 lezen/spellen zolang zij op de CITO -DMT een IV of V halen en voor CITO spelling een V-E score behalen. We observeren of er nog vooruitgang wordt gemaakt en de leerling voldoende gemotiveerd is. Over hoe externe vergoede dyslexiebehandeling eruitziet, kunt u meer informatie krijgen bij onze kwaliteitscoördinator.

7. Periode na/tijdens dyslexiebehandeling

Binnen CNS is een intern kwaliteitsdocument vastgesteld ter ondersteuning voor leerkrachten. In het document staat beschreven hoe we binnen CNS omgaan met compenserende en dispenserende maatregelen voor dyslexie. Kinderen met dyslexie verschillen onderling sterk, dit betekent dat een menu met compenserende en dispenserende maatregelen altijd maatwerk is. We stellen vast welke maatregelen worden ingezet. Deze worden vastgelegd op het afsprakenformulier (zie bijlage) en bewaard in het leerling dossier. Ouders ontvangen een kopie van de afspraken. In alle gevallen is de kwaliteitscoördinator hierbij betrokken. Deze bewaakt het proces. U kunt het intern kwaliteitsdocument voor leerkrachten [hier](#) inzien. Het afsprakenformulier komt regelmatig terug om te controleren of afspraken moeten worden aangepast.

8. Tips voor thuis

Bij het leren lezen is het voornamelijk belang om de zogenoemde "leeskilometers" te maken. Dit betekent lezen, lezen en nog meer lezen. Hieronder vindt u een aantal tips om het lezen te stimuleren.

Dyslexie Centraal

Meer informatie over dyslexie kunt u lezen op de website van Dyslexie Centraal. [Lees verder](#)

Bibliotheekservice Passend Lezen

Kinderen met een leesbeperking kunnen gratis lid worden van deze service voor aangepaste online boeken. Met Superboek heb je onbeperkte toegang tot het aanbod van meer dan 15.000 gesproken boeken. In bed, in de trein, op de bank... Je kunt de gesproken boeken, kranten en tijdschriften ook streamen via de Passend Lezen-app op je smartphone of tablet. Superboek biedt ook de optie voor het karaoke lezen (ondersteund met een karaokebalkje) en de Jumbo-letterboeken (met grote letters) zijn voor kinderen met leesmoeilijkheden een uitkomst. [Lees verder](#)

Makkelijk Lezen Plein

In de Cultura Bibliotheken Stadspoort en Ede (Molenstraat 45) is een Makkelijk Lezen Plein. Op het Makkelijk Lezen Plein zijn de leukste, spannendste en makkelijk te lezen boeken samen met andere materialen bij elkaar gezet in een kast, speciaal voor kinderen met dyslexie. Omdat voor elk kind iets anders prettig is, vind je hier boeken met speciale lettertypes, boeken waarin de tekst meer ruimte krijgt en boeken waarin het verhaal wordt ondersteund door net wat meer plaatjes.

Dit plein is er voor kinderen van 8 tot 13 jaar die moeite hebben met lezen. De grootste groep bestaat uit kinderen met dyslexie. Maar ook kinderen met concentratieproblemen of allochtone kinderen met een taalachterstand kunnen leesproblemen hebben. Ouders en opvoeders kunnen hier terecht voor advies of

informatie. [Lees verder](#)

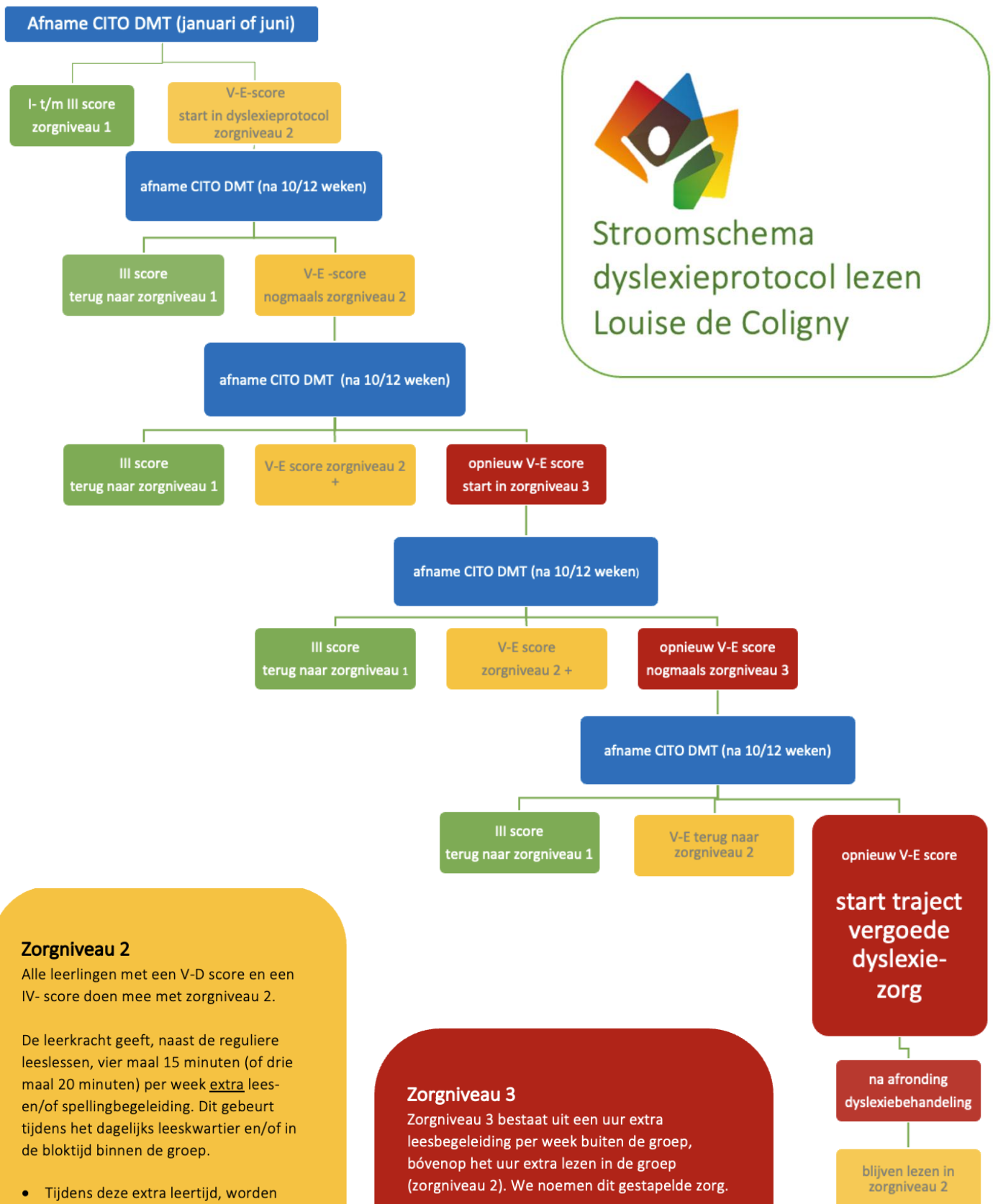
Samenleesboeken

In de Samenleesboeken is de tekst geschreven op twee verschillende AVI-niveaus. De twee niveaus wisselen elkaar om de paar regels af. De beginnende lezer leest het lagere AVI-niveau. Een meer ervaren lezer, ouder of leerkracht, leest de moeilijkere zinnen op een hoger AVI-niveau. Zo lees je samen een leuk verhaal! De Samenleesboeken zijn een goede oefening voor zwakke of dyslectische lezers. Ook leuk om te geven als verjaardagskado [Lees verder](#).

Samen lezen

Lezen is leuker als je het samen kunt doen. Kies samen met je kind een boek dat aansluit bij zijn/haar niveau en interesse. Mooi boek gevonden?

- Lees het eerste hoofdstuk voor, zodat het kind goed in het verhaal kan komen;
- Lees daarna om de beurt. Spreek vooraf met elkaar de rolverdeling af, wanneer leest het kind en wanneer leest u? Bijvoorbeeld wisselen na elke zin, na elke alinea, of na elke bladzijde. Wisselen na elke regel is minder handig, je bent dan soms nog midden in een zin.
- Na het samen lezen kan het een mooie beloning zijn om als afsluiting nog een paar bladzijden voor te lezen.

Zorgniveau 2

Alle leerlingen met een V-D score en een IV- score doen mee met zorgniveau 2.

De leerkracht geeft, naast de reguliere leeslessen, vier maal 15 minuten (of drie maal 20 minuten) per week extra leesen/of spellingbegeleiding. Dit gebeurt tijdens het dagelijks leeskwartier en/of in de bloktijd binnen de groep.

- Tijdens deze extra leertijd, worden teksten en woorden uit de Pravoo map gelezen, ter aanvulling op de leeslessen van de technisch leesmethode of pre-teaching van begrijpend lezen.
- De leerkracht zorgt ervoor dat de leerlingen die meedoen met zorgniveau 2 tijdens het leeskwartier, op een ander moment nog voldoende stilleestijd krijgen.

Zorgniveau 3

Zorgniveau 3 bestaat uit een uur extra leesbegeleiding per week buiten de groep, bóvenop het uur extra lezen in de groep (zorgniveau 2). We noemen dit gestapelde zorg.

Gedurende 10-12 weken lezen kinderen in een klein groepje van max. 4 leerlingen. Dit wordt begeleid door een extra leerkracht of door een onderwijsassistent, onder supervisie van de KC'er.

We gebruiken hiervoor de methodiek van het Ralphi-lezen.

Periode: _____

Toetsen * kruis aan wat van toepassing is.	
	Extra tijd geven bij toetsen (m.u.v. technisch leestoetsen en tempotoetsen).
	De leerling bij tempotoetsen normeren t.o.v. zichzelf (score van de voorgaande keren in grafiek zodat de groei inzichtelijk wordt).
	Vergroten van de teksten van A4 naar A3.
	De leerling een toets in meerdere delen laten maken (niet van toepassing bij technisch lezen).
	De leerling de teksten van begrijpend lezen laten lezen voorafgaand aan de toets-afname.
	De leerling mag de bijbehorende opgaven niet zien en de teksten mogen niet worden nabesproken.
	De toetsen worden voorgelezen (m.u.v. begrijpend lezen).
	Spelfouten worden gedifferentieerd beoordeeld; bijvoorbeeld alleen de spellingsfouten uit een bepaalde categorie tellen mee. Bij overige vakken worden spellingsfouten niet meegerekend.
	Bij deze leerling wordt in het rapport geen cijfer voor spelling gegeven, maar een overzicht van de nieuw geleerde categorieën.
	Deze leerling maakt ook de Cito-toets begrijpend luisteren. Dit omdat de score op begrijpend lezen niet overeenkomt met wat er van de leerling verwacht mag worden (kijk hierbij naar score technisch lezen/zaakvakken).

Lessen * kruis aan wat van toepassing is.	
	De leerling krijgt meer leestijd of leest met een maatje
	De leerling bereidt teksten (zaakvakken/begrijpend lezen) uit de methode voor door: ☐ Tekst samen te vatten in klein groepje of met de hele groep ☐ Moeilijke woorden uit te leggen ☐ De tekst tijdens Ralfi lezen te oefenen ☐ Een kopie van de tekst geven zodat moeilijke woorden kunnen worden gemarkeerd ☐ Een kopie van de tekst meegeven naar huis, zodat de tekst thuis voorbereid kan worden
	De leerling gebruikt tijdens de lessen hulpmiddelen die leiden tot minder fouten: woordenboek, spellingspiekschrift met categorieën
	De schrijftaken voor zaakvakken of taal worden vereenvoudigd: minder pagina's en/of niet op spellingsfouten beoordelen.
	Het aantal oefeningen wordt beperkt (tempo en automatiseren is vaak een probleem bij dyslectische kinderen. Oefening is nodig, maar geen overload).

Inzet van ICT
Vul hier in welke middelen de leerling gebruikt en wanneer en hoe deze middelen ingezet worden:

Overige afspraken

Voor akkoord ondertekend school en ouders

Ouders	Namens CNS Louise de Coligny (naam en functie)
Datum:	Datum:

